

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 17 (1708) 1990 m. gegužės mėn. 15 d.

XXXV METAI

Melbourne

Sv. Kazimiero Kolegijos durys atviros pašaukimams

Mylimieji Kristuje,

Popiežius Jonas Paulius II paskyrė gegužės 13-tąją, Sv. Mergelės Marijos apsimetimo Fatimoje dieną, maldai už pašaukimus į kunigus ir vienuolius. Mes lietuviai irgi turime išgirsti Vyriausiojo Bažnyčios Ganytojo kvietimą, nes šis klausimas ir mums yra labai aktualus tiek iševijoje, tiek mūsų Tėvynėje: visur aiškiai juntamas kunigų bei vienuolių, ypač seselių, trūkumas parapijose, mokyklose, ligoninėse ir kitose labdaros institucijose.

Nesigilindami į visas priežastis, dėl kurių sumažėjo kunigų ir vienuolių skaičius, galima paminėti vieną iš svarbesnių, - tai stoka maldos privačiame, šeimos ir viešame gyvenime. Juk malda kiekvieno krikščionio gyvenime turėtų užimti svarbią vietą. Savo malda, žmogus palaiko ryšį su savo Kūrėju, iš kurio semiasi sau dvasinės jėgos bei palaimos gyvenimui ir veiklai. Įklimpęs į šio gyvenimo problemas, žmogus gal nebemato nei reikalo ieškoti Dievo malonės, - jaučiasi pats pajėgus išspręsti visas šių dienų problemas. Dėja, Dievo malonės jis negali nei sukurti, nei paveldėti. Taip yra ir su dvasiniu pašaukimu malone; nes dvasinis pašaukimas yra ypatinga Dievo dovana - Kristus pats kviečiasi darbininkų: „Piūties didžiulė, o darbininkų maža. Todėl prašykite piūties šeiminingą siųsti darbininkų į savo piūtį“ (Lk. 10, 2). Todėl reikia prašyti, reikia melsti.

Prieš 40 metų lietuvių Sv. Kazimiero Kolegija - Seminarija Romoje turėjo pakankamai klierikų-studentų. Romos universitetuose jie baigė mokslus ir, išventinti į kunigus, išsisklaidė po platųjį pasaulį. Daugelis jų darbuos sielovadoje ar kultūros baruose Lietuvių labui. Už

medžiaginę paramą Kolegija yra giliai dėkinga: kiekvienais metais ji surengia iškilmingas pamaldas už savo geradarius, gyvus ir mirusius. Tačiau tik medžiaginės paramos neužtenka. Reikia kandidatų, reikia klierikų, kurie pripildytų Kolegiją ir čia pasirengtų papildyti retėjančias lietuvių kunigų eiles.

Normaliai pašaukimai kyla jiems palankioje aplinkoje. Katalikiškos šeimos čia vaidina didžiulį vaidmenį. Kiekvienas mūsų geras, padrašinantis žodis, ne vieną pamaldų jaunuolių gilesnio gyvenimo įieškantį galėtų nukreipti į Kolegiją.

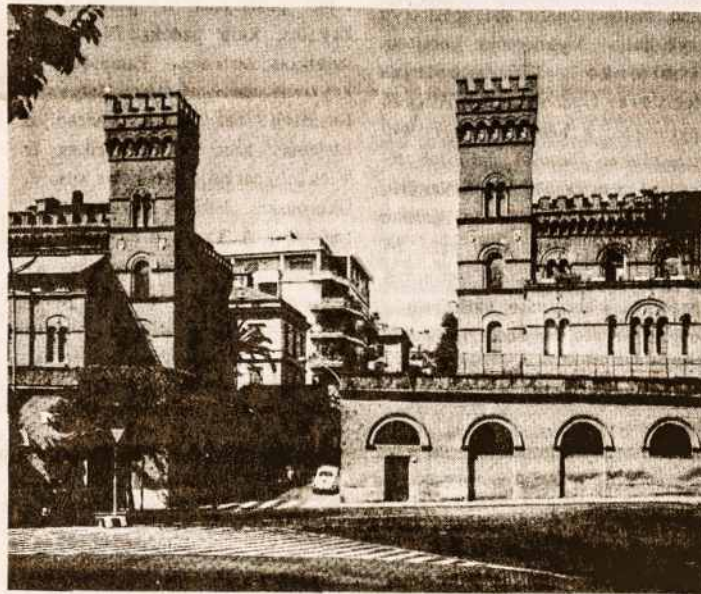
Bet ypač reikia melstis, ne vien gegužės 13-tąją, o nuolat, kreiptis

į Piūties Viešpatį, kad savo malone jis pajudintų širdis.

Sv. Kazimiero Kolegija Romoje palaiko glaudžius ryšius su Lietuva. Atgavusi laisvę, Lietuvos Bažnyčia atsiųs daugiau kunigų į Romą studijoms pagilinti. Jei Dievas visokeriopai laimins mus, ši vienintelė laisvame pasaulyje lietuvių seminarija Romoje sėkmingai prisidės prie dvasinio visos Lietuvos atnaujinimo.

Nuoširdžiai Jūsų,

Antanas Deksnys
buvęs Vakarų Europos lietuvių
Vyskupas

Lietuvių centras Romoje. Kairėje yra Villa Lituania, įėjimas iš priekyje esančios aikštės: Piazza Asti 25. Pravažiuojančių turistų maldininkų pensionas. Dešinėje Popiežiškoji Lietuvių Sv. Kazimiero Kolegija. Į ją įeinama iš tos mažos gatvės - Via Casalmonteferrato 20. Čia gyvena Kolegijos vadovybė, klierikai ir mokslus einantieji kunigai.

SVEIKINAME LATVIJĀ!

**DIEVS SVETI LATVIJU,
MŪS DARGO TEVIJU!**

Dieve laimink Latviju,
Mūsų brangią Tėvynę!

Latvijos Parlamentas gegužės 4d. paskelbė Latvijos Nepriklausomybės atstatymą. Paskelbime dalyvavo ir Lietuvos prezidentas prof. Vytautas Landsbergis. Vallo LATVIJA!

Sv. Marija ir Lietuva šiandien

Ne vienas asmuo yra parašęs knygą, kajo gyvenime reikšė malda, mintimi, širdimi bendravimas su Sv. Marija.

Dabar iš Lietuvos jau ne kartą girdejome, skaitėme prisiminimą kad Sv. Marijos garbei skirtais metais Lietuvoje gimė, susiformavo jau visame pasaulyje minimas Sąjūdis. Per trumpą laiką ko pasiekė Sąjūdis Lietuvoje, tai liks visada minima Lietuvos istorijoje. Tiesa, kad okupantas vartoja žiaurias priemones tuos Lietuvos pasiskelbtus laimėjimus sunaikinti ir kartu meluoja pasauliui sakydamas kad viskas bus sprendžiama taikiai būdu, tariantis Lietuvos tautos atstovams su okupantu. Dabar sunku atspėti ką išgyventi gali tekti mūsų tautai Lietuvoje okupanto nelaisvėje, tačiau tauta tai pakels. Vargiai gali tekti išgyventi sunkesnius laikus kaip pirmojo pasaulinio karo vokiečių okupacijoje. Okupantas tik reikalavo ir reikalavo vis sunkesnių duoklių-rekvizicijų arkliais, grūdais, svietu, kiaušiniams, paukščiams ir kitais dalykais. Gi už tai Lietuvai nieko nedavė. Nebuvo ne tik žibalo lempai gyvenamam kambaryje, bet kurį laiką nebuvo ne degtukų. Kaimo žmonės vartojo skiltuvą, titnagą, kempinę-pintį, dabartiniam ne vienam jaunuoliui, nežinoma net kas tais vardais vadinas, užžieti pušinę balaną kambaryui apšviesti, užsikurti krosnij. Tada Lietuvai niekas ne tik nepadėjo, bet tik istorikai žinojo Lietuvos vardą. Negalėjo padėti saviesiems lietuviui gyveną Amerikoje, Anglijoje, nes tos šalys buvo kare su Lietuvos okupantu. Kai karui pasibaigus Lietuvos lietuviui pradėjo kalbėti apie savos nepriklausomos valstybės kūrimą bemaž niekas netikoje, kad lietuviui savo tėvynėje būtų tiek sąmoningi ir pajėgūs turėti savo valstybę. O tačiau po trumpo laiko po kelių metų Lieurva stebino pasaulį savo susitvarkymu, pajėgumu.

Ne taip yra dabar. Apie Lietuvą kasdien kalba pasaulio spauda, radio, daug valstybininkų ir kitokių reikšmingų asmenų nuolat primena okupantui nekludyti Lietuvai atsikurti kaip laisvai, nepriklausomai valstybei. Jeigu

(Nukelta į 3 psl.)

Aušros Vartų Marija

PONTIFICIO COLLEGIO LITUANO

S. CASIMIRO
Via Casalmonteferrato, 20
00182 Roma - ITALIA
Tel. (06) 75.93.724 - 75.94.908

ALK Federacijos Valdyba skelbia gegužės mėnesį,
skirtą Marijos garbei -

VAJŲ LIETUVIŲ SV. KAZIMIERO KOLEGIJAI ROMOJE

Kolegija yra vienintelė laisvame pasaulyje, kuri ruošia kunigus lietuvių sielovadai, ji reikalinga visų lietuvių paramos. Aukus priima Federacijos Igaliotiniai. Vajų baigiamame gegužės 27d. Cekius rašyti Lithuanian Catholic Federation vardu ir atsiųsti į Federacijos būstinę: 18 Henry St., Kensington Vic 3031

KOVA UŽ GIMTAJĄ KALBĄ

Ji buvo paniekinta, dabar keliasi

„Kalba yra ne tikrai priemonė žmonėms bendrauti, susišnekėti, bet joje slypi gilūs liaudies pasaulėjautos, tautosakos, istorijos, apskritai tautos atminties klodai.“ / Alfr. Guščius/. Išplėsk iš žmonių kalbą, išplėsi ir jų kultūrą. Nepriklausomybės periodas/1918-1940m./ buvo palankus lietuvių kalbos puoselėjimui, augimui, bet paskutinis pusšimtis metų lietuvių kalbai buvo nepalankus: sukūrė naują situaciją. Lietuvių kalba buvo priversta savo vieta dalytis su politiška dauggaline rusų kalba, o kai kuriose srityse jai užleisti savo vieta. Praktiškame gyvenime vyravo dėsniš — „su lietuvių kalba toli nenuvažiuosi“.

Mokslo pasaulyje vyravo rusų kalba. Turime po ranka 1985 metų duomenis. Tais metais rusiškai išleista literatūra sudarė apie 60%, o griežtųjų mokslų srityje net 75%. Čia visur vyravo rusiška terminologija. Mokyklose lietuvių kalba būdavo užteršta svetimybėmis, o rusų kalba pradėdama dėstyti nuo vaikų darželio. Lietuvos žemės ūkio sukolchozinimas, masinis gyventojų bėgimas į miestus gerokai apnaikino tarmes, didžiulį lietuvių kalbos turta. Kaimuose dabar tarmiškai tekalba tik apie 50% gyventojų. Daug retų lietuvių kalbos žodžių, tautosakos buvo išaldyta išalo žemėje — prie Laptevų jūros, jos salelėse. Įgarkoje, Kolymoje ir kitur, kartu su stingstančiais kūnais.

Kalbos kultūra kasdieniame gyvenime smarkiai susmuko. Ji buvo užteršta svetimybėmis. Rašytojas Saulius Šaltenis /"Mūsų kalba", 1989/, apie tai rašo: „Mūsų būtų gėdinga užsimerkti ir garsiai nešnekėti apie gimtosios kalbos ekologiją — juk lietuvių kalba yra nedidelis ežerėlis palyginti su plačiais istvinišiom anglų, ispanų ar rusų kalbų jūrom ir okeanais“. Tuo metu, kai daugelyje universitetų lietuvių kalba dėstoma, kaip studijų dalykas, ji nebuvo dėstoma vienintelėje Kauno kunigų seminarijoje. Įvesta tik prieš metus/. Bet ir čia jai skiriama tik viena pamoka per savaitę — 40 minučių.

Lietuvių kalba buvo žymia dalimi išguita iš žmonių bei fabriku, įstaigų, iš prekybos. Tokiu būdu ji prarado savo valstybingumą, užleisdama jį rusų kalbai. Tik nuo pereinamųjų metų, kai ji buvo paskelbta valstybine, prasidėjo jos atgimimas. Tačiau ne visur. Išaiškėjo, kad sveiką gimtosios kalbos sistemą yra išlaikę tik kiek daugiau kaip trečdalis tėvynėje gyvenančių lietuvių./Br.Savukyno surinktais duomenimis/. Mūsų kalbą gelbėjo lituanistai, mokytojai. Garbė ir padėka jiems!

Atskira ir labai nemaloni problema yra lietuvių kalba pietryčių Lietuvoje, Vilniaus krašte.

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis Čikagoje

Kodėl taip įvyko, apie tai kardinols V.Sladkevičius rašo /"Mūsų kalba" Nr. 5, 1989/,: "Skaudi mūsų žaizda — Vilniaus kraštas. Mūsų tautą ypač lenkino dvarai ir bažnyčia. Žmogus yra žmogus, šeima yra šeima, ir kiekvienas tėvas nori, kad jo vaikams būtų geriau gyventi. Matydami, kad šviesesnė ateitis turės tik tada, kada kalbės dvarponių arba klebonų kalba, savaimė savo vaikus pradėjo mokyti tos kalbos, kurią mokėjo dvarponis, ir klebonas."

Pokario metais Vilniuje buvo pristeigta daugvė lenkiškų ir rusiškų mokyklų. Ten gyvenantieji lietuviai tėvai turėjo savo vaikus leisti ne į lietuviškas mokyklas, nes jų nebuvo, bet į kitataučių. Taigi lietuvių kalba ėmė nykti. Nyko ir lenkų kalba, užleisdama savo vietą rusų kalbai. Norėdami sulėtinti rusinimą, lenkai savo tėvynėje spausdina katekizmus lenkų kalba, bet rusų raidėmis/graždanka/ ir jais aprūpina savo vaikus. Taigi pietryčių Lietuva ir dabar, netgi atgimimo metais, eina ne į Lietuvos globą.

Lietuvių kalba išėivijoje — labai rimta problema. Išlaikyti ją labai sunku. Kai ok-up.Lietuvoje lietuvių dėl savo kalbos kovoja su rusais, tai išėivijoje — tėvai su vaikais. Lietuvių kalbą čia labai gadina bei teršia anglicizmai. Tik pastaruoju metu, kai nemaža dalis išėivijos jaunimo lankėsi Lietuvoje, reikalai ėmė po truputį gerėti.

Ankščiau rašdami apie lietuvių kalbos užteršimą, esame pasakę, kad dabar Lietuvoje kuriami nauji žodžiai, kuriuos iššaukia pats gyvenimas, nauji reikalavimai. Vieni jų daugiau, kiti mažiau vyke, kai kurie net juokingi. Tada mes paskelbėme keliasdešimt „naujakalbės“ pavyzdžių. Ir dabar, mūsų senas talkininkas bostoniškis dr.Jurgis Gimbutas, atidžiai sekdamas dabartinės Lietuvos raštiją, yra surinkęs daugybę naujakalbės pavyzdžių. Keliasdešimt jų mes čia pranešame skaitytojui žiniai, kad jie žinotų, kur eina mūsų gimtoji kalba. Štai jie: a p i e š k a / p a t i k r i n i m a s /, apmaistauti/kaima kare/, atožvalg/istorinė/, daugnora, atkilėliai/ateiviai iš kitur/, greitaeigis ar lėtaeigis, ginties padėtis, įkainiai/įkainiojimojimai/, gaudyklė/pvz. teršalų/, įslaptinti/archyvtvą/kaupiklis, kelininkai/kelių tiesėjai, taisytojai/ laivavedis/locmanas/, maistininkai, maistauti/ieškoti maisto/, medžiagotyra, nesimokėlis, nueivis/ne ateivis/, pažyma, pėdkelnės/moterų/, priesakai/deputatų/perpirkėjas/perkupėjis/, pagavus/gabus/, pareigybė, perimamumas/pvz., istorinio

paveldo/rega/regėjimas,/savastis/tautos/, savaveiksmė draugija, savigyvos imtynių federacija, savilaidžiai žurnalai, savimoka/pvz. uždarbio/, stabybviėt, skerslenkiai/ Vilnijos/, tamtyč, straigtasparnis/malfūnsparnis, helikopteris/, talpykla/ vandens rezervuaras/, vienovė, virsmas, sąžalynai/želdinių/,tirptinė kava/ be nuosėdų/, tingulystė, tingizmas/iš tingėti/, trukmė, užvandeniečiai/tai mes Amerikoje, Australijoje/, vadybos mokslas/menedžementas/, visureigis/traktorius ar vežimas/, žiedlapiai/tautos/, žilmaviėt/migrvuojančių paukščių/ ...

Ir „prostitutės“ gauna naujus vardus. Spaudoje jos vadinamos tai „intermergaitėmis“, tai „naktinėmis peteliškėmis“. Nėra popieriaus - jo stygius. Prie namo statomas anstatas. Atsirado daugybė svetimžodžių. Štai kai kurie: agropramoninis susivienijimas, agrožemėnauda, agrožemėvalda, bibliocidas/ knygų naikinimas/, daidžestas deficitai/ trukstamos prekės/, diskomfortas, jėgesiai / medžioklės tarnai/, kitelis /rokerio šalmas/, nacionalai/ tautiška nusiteikė/, momenklatūriniai kadrai, perdisklokaciniai darbai, politologija, preskonferencija/spaudos konf./ rida/ automobilių. Per metus, pvz. 20 000 km./, ralis - ralės /automobilių lenktynės/, rokeriai/ motociklų ar muzikantų/ servisas/ patarnavimas/, reitingas/ laipsniškas/ įvertinimas/, skepsis/ skeptiškas/, šleifas/pajūrio jiušta/, lineris/lėktuvas/realija/ gyvenimo/ , ritas/rel.apeigos/, stendas-stendukas/ parodoje/ šokas/ smūgis/ , turai/balsavimo/, gigantomanija, įforminti, relaksacija/, atvanga/, losjonas/ vyr. odelkalonas/, konvertuojama valiuta/ ir mūsų dolerį taip vadina/ ...

1990 metai Lietuvoje paskelbti Lietuvos kalbos metais. Išėivijoje to niekas nepadarė, ir be reikalo. Gal tik vienas Balyš Brazdžionis Čikagoje kasdien juos skelbia. Bet ar tai nėra tik balsas tyruose šaukiančio?

JAV-bių prezidentas Bush'as, reaguodamas į akivaizdžius sovietų ketinimus užgniaužti Lietuvos valstybingumą įtvirtinimą, pareiškė, kad visi sovietų mėginimai įbauginti lietuvių tautą ar panaudoti prieš ją jėgą gali rimtai pakenkti Sovietų Sąjungos santykiams su Vakarų kraštais. „Visi sovietų veiksmai, nukreipti prieš lietuvių tautą, neišvengiamai atsigręž prieš pačius sovietus“, pasakė prezidentas. Tėra tik vienas priimtinas būdas šio pobūdžio problemoms spręsti - taikingos abipusės derybos. Lietuvos valdžia yra pasirengusi pradėti pasitarimus. Dabar sovietų eilė parodyti savo gerą valią, - pasakė prezidentas.

Pradėti taikias derybas su Lietuva sovietus šiandien paragina ir Islandijos vyriausybė. Užsienio reikalų ministras Hannibalsson į Maskvą pasiuntė telegramą, kurioje tarp kitko rašoma: „Islandijos valdžios vardu raginu TSRS vyriausybę pradėti derybas su demokratiškai išrinktais lietuvių tautos atstovais.“

Published by Dr. Pranas Daukys
18 Henry St., Kensington 3031
President of the Lithuanian
Catholic Federation

IVYKIAI

Benzinas Lietuvoje yra normuotas - Privatūs asmenys gali gauti tik 30 litrų benzino į mėnesį. Dėl benzino stokos laikinai panaikinti kai kurie autobusų maršrutai. Sakoma, kad Maskva numato Lietuvai sustabdyti ir vaistų tiekimą. Apie nehumaniškas sovietinės valdžios priemones prieš lietuvių tautą plačiai praneša užsienio spauda. Ekonominės sankcijos smerkia Vakarų politiniai veikėjai, politinės partijos, kraštų vyriausybės, visi ragina Maskvą užmegzti derybas su Lietuva, taikingu būdu išspręsti tarp Maskvos ir Vilniaus susidariusią krizę. Stokholme, Svedijoje, yra įsteigtas fondas Lietuvos nepriklausomybei remti. Vienas amerikietis jau paaukojo šiam fondui šimtą tūkstančių dolerių. Ir švedai jau pradėjo siųsti aukas. Į fondą įplaukiantys pinigai bus siunčiami į Lietuvą.

Italų dienraštis „La Repubblica“ išspausdino trumpą pokalbį su Lietuvos ministre pirmininke Kazimiera Prunskiene.

Pasaulis privalo žinoti kas dedasi Lietuvoje - dienraščio bendradarbiui telefonu pranešė Prunskienė, - kova, kurią pradėjome, tai ne tik mūsų kova, mes kovojame už teisę būti laisvi, o laisvė yra vienoda visiems, nedaloma. Į žurnalisto klausimą: ar Lietuvoje tikimasi tiesioginių persekiojimų, ministrė pirmininke atsakė, kad šiuo metu sunku atspėti ateities įvykių raidą. Visomis išgalėmis vengsime provokacijų, o už kitos pusės laikysena mes nesame atsakingi, - pridūrė jina. Paklausta, ko Lietuva tikisi iš Vakarų, Prunskienė atsakė: Vakarai privalo nutraukti tylą, pasaulis privalo visokeriopai paremti Lietuvą, kuri yra neatskiriama pasaulio dalis.

Mongolija. Mongolijos sostinėje Ulan Batore, nepaisant valdžios draudimo, įvyko Mongolijos demokratines sąjungos surengta demonstracija prieš komunistinį režimą. Žmonės reikalavo radikalių permainų politiniame ir visuomeniniame gyvenime, kaip tos, kurios dabar vyksta Centru bei Rytu Europoje. Vakarų spauda atkreipia dėmesį, kad dažnejančiomis demonstracijomis Mongolijoje yra susirūpinusi kaimyninė Kinija, bijodama, kad protesto nuotaikomis neužsikrėtusių vadinamoji Vidinė Mongolija, kuri pokario metais, kinų-sovietų sutartimi, buvo prijungta prie Kinijos.

Baltieji Rūmai Vašingtone pranešė, jog amerikiečių administracija su vis didesniu susirūpinimu seka Sovietų Sąjungos vis labiau griežtinamas ekonomines priemones prieš Lietuvą. Prezidentas Bush'as tariasi su amerikiečiais dėl atsakomųjų priemonių Maskvos atžvilgiu. Taip pat ir Turkijos vyriausybė išreiškė gilų susirūpinimą Lietuvoje susidariusia padėtimi po to, kai Maskva nutraukė dujų, naftos ir kai kurių būtinųjų prekių tiekimą Lietuvai. Ekonominį sankcijų paskelbimas Lietuvai, pažymėjo Turkijos ministras Kececiler, yra pavojingas precedentas. Ateityje Maskva panašių priemonių galėtų imtis ir prieš Turkiją, kuri importuoja iš Sovietų Sąjungos gamtines dujas.

TEVISKES AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mieladzius. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$25. Kituose kraštuose \$30. Atskiras numeris 50c. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas talso savo nuožūra.

Sovietų Imperija bankrutavo

Pasaulyje daug žmonių stebėjosi, kodėl Gorbačiovas pasidarė toks geras Vakarų valstybių politikams ir Amerikos bankininkams. Jis staiga leido savo satelitams Rytų Europoje laisvus parlamento rinkimus ir sudaryti vyriausybes, kur komunistai nebeturi daugumos. Didžiausia sensacija buvo leidimas nugriauti Berlyno sieną ir nesipriešinimas Rytų ir Vakarų Vokietijų susijungimui į vieną valstybę.

Tik dabar Vakarų politikai pradėjo susigaudyti, kad tai visą Gorbačiovas padarė ne iš meilės jų demokratijai, bet norėdamas išgelbėti sovietinę Rusijos imperiją nuo visiško ekonominio bankroto. Noras įgyvendinti pasaulinę komunistų revoliuciją, Maskvai labai brangiai kainavo. Maskva kasdien duodavo Kubai po tris milijonus dolerių ir už tai Kuba organizavo revoliucijas Pietų ir Centrinėje Amerikoje, priedui Castro pasiuntė 50,000 savo karių į Afriką ten plėsti komunizmui. Kubos kareiviai kovojo už komunistinę santvarką Angoloje ir Etiopijoje bei mokino Pietų Afrikos „savanorius“.

Sovietai kovodami prieš Kinijos įtaką Vietname, jiems taip pat duodavo po tris mil. dol. kasdien, kad Hanojaus vyriausybė galėtų „išlaisvinti“ Kambodiją ir Laos. Rusija įsiveldama į beviltišką karą Afganistane iškeikvoje visus savo išteklius ir aukso rezervus, kurie ir taip nepaprastai mažėjo kasmet perkant kviečius iš Australijos ir Amerikos, nes Rusijoje nuo pat 1917m. revoliucijos visada „dėl blogo oro būdavo blogas derlius“.

Sovietų Rusija įklimpo į tokias dideles skolas, kad net nebeapjėgia už jas sumokėti procentus. Nors viso pasaulio svetimtaučiai bankininkai ir darė dideles pastangas išgelbėti komunistinę santvarką, bet jie nebegalėjo išgelbėti Maskvos, praskolindami Ameriką, nes kas tada išlaikys jų protėvių žemėje sukurta valstybę ir duos kas metai po 3 bil. dol. be jokio atsiskaitymo. Čia jau reikėjo Sovietų Rusijai keisti savo politiką, kad apgauti Vakarų politikus. Gimė Glasnost ir Perestroika kuri atsidarė duris į Vašingtono, Londono ir Paryžiaus bankus.

Norint gauti daugiau paskolų ir nebeturint iš ko išlaikyti savo satelitus buvo eita prie demokratinų rinkimų. Tas pagelbėjo. Įtakingų mažumų spaudžiamas Amerikos prez George Bush greit nurašė į nuostolius visas Vengrijos ir Lenkijos skolas, o pačiai Rusijai, suteikė naujų paskolų turimų skolų procentams sumokėti. Kaip gera yra turėti visame pasaulyje gerų draugų, kurie nori komunizma dirbtinu būdu išgelbėti.

Rusija norėdama dar daugiau gauti paskolų ir technologijos jų atsilikusiai industrijai, pradėjo net bendradarbiauti su amerikais kapitalistais ir jų mirtiniais priešais iš CIA. Kaip spauda praneša įžymus Rusijos ekonomistai neseniai susitiko su CIA pareigūnais. Tai pirmas įvykis visoje komunizmo istorijoje. Susitikimas įvyko Warentone, Virginijoje, kur sovietai norėjo įtikinti amerikiečius, kad sovietų ekonominė būklė yra daug blogesnė negu CIA surinkti daviniai rodo.

Sovietų atstovai prisipažino, kad jų ekonomija yra labai silpna ir artėja prie neišvengiamos krizės. CIA ekonomistai buvo apskaičiavę, kad sovietų ekonomija teturi tik pusę

Rašo Albinas Pocius

Amerikos pajėgumo, tačiau sovietai prisipažino, kad jų pajėgumas neturi nei trečdalis to ką turi Amerika ir prilygsta Brazilijos gyvenimo standartui.

Industrijos gamyba šiais metais smuko 6 procentus. Mėsos gamyba tepasiekė tik pusę to, ką Maskva buvo užplanavusi. Prekių pristatymas beveik visai sustojė. Maisto parduotuvėse lentynose tuščios. Negalima gauti šaldytuvų ir televizijos aparatų. Baldų labai sunku gauti, o batų visai neįmanoma nusipirkti, tvirtino Oleg Bogomolov, kuris yra Ekonominio Instituto direktorius ir priklausau Maskvos Mokslų Akademijai.

Prekių pristatymas ir transportas yra chaotiškoje betvarkės padėtyje nusiskundė Vladimir Tikhonov, kuris yra pirmininkas visų Sovietų Sąjungos Koperatyvų Unijos. Pasitarimai truko keturias dienas, kur sovietų atstovai bandė išplauti amerikiečių smegenis, kad galėtų gauti dar daugiau paskolų ir dovanų.

Sovietų atstovai prisipažino, kad visų negerovių šaknis yra 1922m. įvesta visai gamybai valstybinė kontrolė ir panaikinimas privačios iniciatyvos. Maisto gamybą visai sužlugdė Stalino pravesta žemės ūkio kolektyvizacija ir sunaikinimas ūkininkų klasės.

L A Taryba kreipiasi į Raudonąjį Kryžių

Lietuvos Aukščiausioji Taryba priėmė dokumentą - kreipimąsi į Tarptautinį Raudonąjį Kryžių ir tarptautines žmogaus teisių organizacijas. Dokumente Aukščiausioji Taryba prašo neatidėliotinos Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovų pagalbos stebėti ir tikrinti Sovietų Sąjungos ginkluotųjų pajėgų veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje, prašo atsizvelgti į prievartą išvežtų ir verčiamų atlikti karinę tarnybą Lietuvos jaunuolių būklę. Kviečia Tarptautinį Raudonąjį Kryžių paraginti Sovietų Sąjungos vyriausybę laikytis pažadų, duotų Zenevos konvencijoje, tarptautinės teisės visuotinai pripažintų principų

Gausingiausia pasaulyje sovietų kariuomenė praryja 25 procentus visos produkcijos ir 5 mil. vyrų sėdi kareivinėse ir nieko naudingo negamina. Gorbačiovas tai mato ir žino, bet ir jis yra bėjęs sumažinti karo išlaidas, mes tada karininkai ji nuverstų ir įvestų griežtą partijos arba karinę diktatūrą. Jiems tai būtų lengva padaryti, nes rusų liaudis per tūkstantį metų nėra pratusi demokratiškai tvarkytis ir buvo valdoma žiaurių diktatorių. Ten kuo žiauresnis diktatorius, tuo labiau rusai jį gerbia.

Po konferencijos buvo pasikalbėjimas su spaudos atstovais. Sovietų atstovai kalbėjo, kad sunku priversti rusų darbininką sąžiningai dirbti už beveik visai nulius už kuriuos nieko negalima vertingo nusipirkti. Jeigu būtų tvirta valiuta, tada galbūt rusas darbininkas noriau ir dirbtu. Dabar valdžia vaizduoja, kad ji darbininkams moka, o darbininkai vaizduoja, kad jie dirba. Iki nebus pakeltas Rusijos žmonių gerbūvis negalima tikėtis, kad sovietų baudžiauninkas gerai dirbtų ir gamintų ne broką, bet gerus gaminius, kurie pakeltų krašto ekonomiją.

Iki Sovietų Rusija neatsisakys „Proletoriato“ diktatūros ir nesuteiks laisvės užimtiems kraštams, net ir bilijoninės Amerikos biznierių paskolos neišgelbės nepagydomo ligonio.

Sv. Marija ir Lietuva šiandien

(Atkelta iš 1 psl.)

okupantas materialiai spaus Lietuvą, labai galima tikėtis, kad Lietuvai padės ne viena laisva valstybė. Lietuviai už Lietuvos gali ir gal nebus sukliudyti padėti Lietuvai daugiau, negu pirmojo pasaulinio karo metu, ar tuoj po karo.

Ne tik mes lietuviai už Lietuvos raginamės padėti Lietuvai ir malda. Gaunamuose laiškuose iš Lietuvos bemaž kiekviename yra prašoma ir maldu už Lietuvą. Galima manyti, kad Lietuvos žmonės meldžiasi už Lietuvą daugiau negu mes. Mūsų tautos ir praeitis ir dabartis pasako, kiek tai padėjo tautai. Ir mums dera tikėti, kad malda už tautą yra vertingesnė negu šimto, kito dolerių dovanėlė saviesiems. Taip, reikia remti Lietuvą ir ten lietuvius mediagine pagalba. Visada tačiau atsimintina kiek praieityje ir mūsų dienose padėjo mūsų tautai pamaldumas į Sv. Mariją. Ir šių metų Marijos garbinimo mėnuo tebūna visų mūsų malda skiriama prašant Marijos pagalbos Lietuvai dabar.

Vysk. Vincentas Brizgy

Pirmoji Lietuvos Respublikos viza Didžiosios Britanijos korespondentui.

Anglijos laikraščio „Independent“ korespondentas Prahoje Edward Lukass kovo 29 skrido per Rytų Berlyną į Lietuvą pakeisti savo bendradarbio, kuris dirbo Vilniuje. Be sovietų vizos Vilniuje išlipusį anglų žurnalistą sulaukė aerouoste KGB. Tačiau Vilniaus aerouoste Edward Lukass jau laukė Lietuvos užsienio reikalų ministras Saudargas su šios ministerijos pirmoju sekretorium Giedriumi Cekuoliu ir čia pat išdavė Lietuvos vizą. „Man buvo įdomu, kad pasisekė atvažiuoti ir kad pirmąsyk Lietuva galėjo šiapa slaugą atlikti...“ - pasakė anglų žurnalistas Edward Lukass, kurio vizos numeris 0001. Lietuvos užsienio reikalų ministerija pradėjo vizas išdavinti ir kitiems užsienio korespondentams.

A Vilnius woman sells a Lithuanian pro-independence paper printed in Moscow because of local shortages — AFP picture

Baltųjų Rūmų mislė

Kategoriškas prezidento Bush'o atsisakymas padėti Lietuvai yra Baltųjų Rūmų mislė. Kaip ją benagrūnėm, jos išsprendimas lieka tik spėliojimu.

Visas pasaulis, ir pats Vašingtonas bei Maskva pripažįsta Lietuvai teisę būti nepriklausoma. Gorbačiovas, bent oficialiai, sako, kad lietuviai, jei nori, gali pasitraukti iš S. Sąjungos, bet tikruomoje jis pats skubėjo sureduuoti ir leisti skubiai pravesti naują įstatymą, kuris tokį išstojimą padaro neįmanomą. Reiškia, kad Kremliaus vadas vieną sako nauivem Vakaram, o kitą galvoja. O jo galvosena yra Lietuvos grąžinimas į Sovietų Sąjungą nesiskaitant su vartojamom priemonėm, iš kurių pasirinko pačią sukčiausią: totalinę Lietuvos blokadą, kad pasauliui atrodytų, jog Gorbačiovas jėgos, tai yra, tankų nevarvoja, kai tikruomoje jis dusina visą tautą izoliuotą nuo pasaulio, kai tuo tarpu Maskva yra nutraukusi kraštui būtinų medžiagų teikimą.

Gorbačiovas gerai žino, kad jis elgiasi nelegaliai ir nežmoniška. Jo „sukurta“ išstojimo iš S. Sąjungos įstatymas negali iš vis būti pritaikomas Lietuvai, nes jį paskelbė savo nepriklausomybės atstatymą prieš to įstatymo įvedimą. Taigi oficialiai sovietų prezidentas neturi dėl to protestuoti dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Jis tai gerai žino. Blogiausia, kad ir prez. Bush tai mato, nors ir nuduoda kad ne. Kodėl taip elgiasi pavyzdinės demokratinės santvarkos valstybė, kuri visą laiką nepripažino Lietuvos okupacijos ir sako, kad ir dabar jos nepripažįsta?

Bush duoda suprasti, kad jis nenoris pakenti Gorbačioviui, kuris esąs sunkioj padėtyj. Kaip tik K. Prunskienės priėmimo dieną nei iš šio nei iš to buvo paskleistas gandas, kad būk tai vasario mėn. 25d. Raudonoji Armija grąšinus Kremliaus vadui, kad net buvęs sukilimo pavojus. Pati Maskva tą gandą paneigė. Ar jis nebuvo sufabrikuotas, kad sumažinti mūsų ministerių pirmininkės atvykimo atgarsį amerikiečių tautoje? Pats Amerikos prezidentas prasiarė, kad jam daugiau rūpi įtikinti S. Amerikos lietuvius, jog jis nori Lietuvos laisvės tiek kiek ir jie, negu iš tikrųjų padėti mūsų kraštui. O tai padaryti jam nebūtų sunku: užtektų per telefoną tvirtai patarti jo kolegai Gorbačioviui, kad jis sustabdytų blokadą ir pradėtų rimtas derybas vietoj reikalauti lietuvių tautos kapituliacijos. Pati Prunskienė yra pareiškus, kad mūsų valdžia yra pasirošus tartis apie viską. Kremluii tektų tokio patarimo klausyti, nes jam reikia paskolų, Vašingtono valdžios garantijų firmom, kurios dirba ar žada dirbti Rusioj, reikia išgauti kai kurių prekių draudimo išvežti į S. Sąjungą atšaukimo ir susitikimo su Bush'u šio mėnesio gale.

Nežiūrint visų galimybių padėti Lietuvai, S. Amerikos prezidentas purtosi ir plauna sau rankas, o K. Prunskienė priėmė vien dėl to, kad neturėjo kitos išeities. Toks stiprus buvo spaudimas iš kongreso, senato ir mūsų tautiečių. Dėl ko taip elgiasi prez. Bush'as?

Sunku tikėti, kad jis tapo prezidentu būdamas tiek naivus, kad nesuprastų, jog toks patarimas

Rašo Dr. Jonas Kunca

Gorbačioviui ne tik jam nepakenktų, bet dar greičiausiai padėtų, nes Lietuvai jam parodytu, kaip reikia atstatyti komunizmo nualintą kraštą. Reiškia, jis tai daro dėl kitų priežaščių. Vašingtonui turėtų būti žinoma, kad Gorbačiovas jau praleido progą tikrom reformom igyvendinti. Sovietų masėm nusibodo jo kalbos apie reformas, kai tuo tarpu gyvenimo lygis žemėja ir žemėja, o reformos dar nėra nei pradėtos, jei neskaitysim mažų kosmetinių pakeitimų, kurie neturi praktiškos reikšmės dėl jų paviršutiniškumo. Jau gegužės pirmą dieną jam teko bėgti nuo grūmojančios minios kartu su visa Kremliaus klika. Gorbačioviui ne tiek grėšia kariuomenės sukilimas,

kaip pačių masių išėjimas į gatves prieš dabartinę valdžią ir didėjanti skurdą. Vašingtonas, parduodamas Lietuvą S. Sąjungai, vietoj padėti Gorbačioviui, prisideda prie kruvino tautos sukilimo priėjimo. Kažin ar Baltieji Rūmai su jų slapta tarnyba S. Sąjungoj to dar nežino? Turėtų žinotį nebent jų ambasada nesugeba atlikti savo paskirties.

Atmetus visas svarbiausias galimybes, kyla įtarimas, kad S. Amerikos prezidentas taip keistai ir nemoraliai elgiasi tik dėl jam ir jo artimiam bendradarbiam žinomų priežaščių, apie kurias jis negali viešai prasiarti. Tai galėtų būti vienas iš dviejų: arba Lietuvos likimas busuoro užanspauduotas slaptam pavarime, kaip kad Maltoj, arba prezidento užnugarj yra kokios nors dielės jėgos spaudimas verčias jį veikti prieš logiką ir demokratijos principus.

Gorbačiovas įspėjo Estiją

Prezidentas Gorbačiovas pasikalbėdamas telefonu su Estijos prezidentu, aštriai kritikavo Estiją už jos pastangas tapti laisva. Estų respublikos parlamentas išnešė rezoliuciją paskelbdamas Estiją okupuotu kraštu. Estų prezidentas Arnold Ruutel žodis į žodį pakartojo įsiskarščiauvusio Gorbačiovo žodžių versmę: „Kuomet aš išgirdau apie Estų rezoliuciją, aš vieną akimirka pagalvojau, kad aš sapnuoju klaidingą sapną, bet, deja, tai buvo žiaurai negailėstinga realybė... Jūs privalote tą rezoliuciją atšaukti, neįėjai jūs norite, kad aš būčiau priverstas pasielgti su jumis, kaip aš pasielgiau su Lietuva?“

Estai išnešė rezoliuciją pasmerkdami Sovietų Sąjungos valdymą nelegaliu ir pasiryžo palaipsniui siekti nepriklausomybės atstatymo. Estai tikėjosi, kad pasirinkdami lėtesni siekimo būdą, išvengs Lietuvos likimo. Deja, jie apsiriko.

Pasitarimai tarp Maskvos ir Vilniaus buvo nutraukti ir deja, reikia sutikti su faktu, kad nieko konkretaus nebuvo pasiekta. Padėtis buvo įtėta ir toje pačioje stadijoje paliko.

Arnold Ruutel neminėjo, kad Gorbačiovas būtų grąšinęs Estiją sankcijomis. Kas liečia Lietuvą, kaip jau mums yra žinoma, padėtis yra keblesnė. Lietuvoje visiems piliečiams buvo įsakyta sunešti visus šaunamuosius ginklus, buvo sustiprinta pasienio kontrolė. Sovietų kariai užėmė svarbius valstybinius pastatus ir virš miesto skraidė kariniai lėktuvai. Specialūs daliniai įsiveržė į ligonines ir suiminėjo ten besislaptančius iš kariuomenės po nepriklausomybės paskelbimo Vilniuje pasitraukusius lietuvius jaunuolius.

Pagal Estų televizijos pranešimą Gorbačiovas šiek tiek apsiraminio, kai A. Ruutel jam pabrėžė, kad Estija nesiliaus siekti nepriklausomybės. Estų parlamento tvarkdario pavaduotojas Marju Lauristin praneša, kad Sovietų prezidentas yra pareikalavęs, kad A. Ruutel pristatytų įsamų raportą raštu apie padėtį Estijoje ir yra pageidautina, kad tas būtų atliktas kaip galima greičiau.

Estų dabartinis parlamentas, susidedantis iš 105 narių išrinko Edgar Savisaar, kuris yra Liaudies Fronto pirmininkas, nauju respublikos premieru.

Ed. Savisaar pareiškė, kad pirmas ir pagrindinis jo Ministerių Kabineto uždavinys bus pilnas Estijos nepriklausomybės atstatymas. Respublikos Premieras pabrėžė, kad komunistai nebus šalinami iš vyriausybės eilių, bet jų rolė bus labai ribota.

Pirmieji Lietuvos pasitarimai po nepriklausomybės paskelbimo su Maskva sukėlė optimistiškų vilčių, kad padėtis pradėjo atslūgti. Deja, Lietuvos delegacija susidedanti iš trijų narių nuvyko į Maskva. Susitiko su Politbiuro nariu Yakovlev ir kai delegacijai nebuvo galimybės susitikti su vidaus reiklaų ministriu Vadim Bakatin, delegacija sugrįžo tuščiomis rankomis. Susitikimas neįvyko - pasakė vyriausias Lietuvos atstovas E. Bičkauskas. Lietuvos Ministro Pirmininko pavaduotojas R. Ozolas pareiškė, kad esminiu pasikeitimu Sovietų viršūniūnėje nėra. Independent, LA Times. 1990.4.6.

Ukrainos katalikai

Dau giu negu keturi šimtai jaunų vyrų Ukrainoje pareiškė norą tapti kunigais ir įteikė prašymus įstoti į kunigų seminariją. Vien Lvovo arkivyskupijoje yra 140 naujų kandidatų į kunigus, Ivano Frankovsko vyskupijoje - 250 kandidai, Mukachevo vyskupijoje - 25-ki kandidatai. Tai pranešė ukrainiečių katalikų Bažnyčios vadovybės Romoje atstovas prelatas Dacko, kuris kalbėjo Koenigsteine vykusiame tarptautinės organizacijos Kirche in Not-Pagalba varstanciai Bažnyčiai kongrese. Ukrainietis prelatas pasakė, kad dėl dvasinių pašaukimų gausumo Ukrainoje, būtina artimiausiu laiku Lvove įkurti centrinę kunigų seminariją. Ukrainiečių atstovas pažymėjo, kad Ukrainoje dabar yra apie tūkstanti katalikų kunigų, tarp jų 350 buvusių stačiatikių, neseniai perėjusių į katalikų Bažnyčią. Nors vienuolijos Sovietų Sąjungoje dar nėra įteisintos, Ukrainoje jos jau pradėjo viešai veikti. Kai kurių vienuolių bažnyčios ir pastatai jau yra sugrąžinti jų teisėtiem šeiminninkas. Pagal turimas žinias, Ukrainoje yra apie 190 vyrų vienuolių ir apie septynis šimtus seserų vienuolių, daugiausia Galicijoje. Seserys vienuolės viešai dėvi vienuolinius rūbus, ypač kai jos dalyvauja pamaldose.

Estijos Parlamentas pripažino Lietuvos Nepriklausomybę

Lietuvos R espublikos Aukščiausioji Taryba specialiu pareiškimu griežtai pasmerkė sovietinius veiksmus prieš atstatytos nepriklausomos Lietuvos valstybės vyriausybę ir kitas institucijas. TSRS, panaudodama savo ginkluotąsias pajėgas, sakoma pareiškime, taip pat kitais būdais mėgina sukelti Lietuvoje įtampą ir dezorganizuoti normalų Lietuvos valstybės organų darbą. Siekdama nuslėpti nurodytus veiksmus nuo pasaulio visuomenės ir užkirsti kelią informacijai, TSRS blokuoja tarptautines komunikacijas, draudžia užsienio kraštų diplomatus ir žurnalistų veiklą Lietuvoje. Sie ir kiti agresyviūs TSRS veiksmai, - toliau rašoma pareiškimė, - šurkščiai pažeidžia visuotinei pripažintus tarptautinės teisės principus, kelia realių grėsmę Lietuvos respublikos valstybiniam suverenitetui, žmonių gyvybei ir sveikatai. TSRS savo kariuomenės pagalba remia negausią politinių šalininkų grupuotė, siekiančią, kad Lietuvos Respublikoje būtų vėl atstatytos senosios TSRS administracinio valdymo struktūros. Tokiu būdu išskyla teisėtai išrinktos valdžios ir suformuotos vyriausybės nuvertinimo Lietuvoje grėsmė. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba realios grėsmės Lietuvos nepriklausomybei akivaizdoje pareiškia, kad visa atsakomybė už žmonių nelaimės ir politines karinio perversmo pasekmes tektų TSRS aukščiausiajai vadovybei.

Lietuvos Aukščiausioji Taryba paskelbė kreipimąsi į Estijos TSR Aukščiausiąją Tarybą. Kreipimesi sakoma, kad lietuviai sveikina ir remia pažangos ir demokratijos jėgų pergalę Estijos Parlamente. Parlamento deklaraciją apie Estijos valstybinį statusą laiko šventa estų tautos išraiška. Mum ypač svarbus, toliau sakoma kreipimesi, Estijos Parlamento paskelbtas Lietuvos nepriklausomo valstybingumo pripažinimas, jo teisinis traktavimas ir moralinė parama ilgai puoselėtiem Lietuvos žmonių siekiam. Tai teikia mums stiprybę sunkiam Lietuvos kelyje į Nepriklausomybę. Dėkojame už jūsų paramą, tikimės visokeriopo bendradarbiavimo ir pripažįstame jūsų atstatomą nepriklausomą Estijos valstybę. Mūsų jėga - vienybė. Prieš 50 metų iš nepriklausomų Estijos ir Lietuvos valstybių smurtu buvo atimtas savarankiškumas, o mūsų tautos patyrė begalę netekčių, skriaudų ir pažeminimo. Bet estai, kaip ir lietuviai, rado savyje drąsos, valios ir jėgų atsitiesti, visam pasauliui tvirtai paskelbti apie neatimamą žmonių ir tautų teisę gyventi laisvai, tvarkytis savarankiškai. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba sveikina savo kolegas estus deputatus ir jų atstovaujamą išdidžią estų tautą, žengusią ryžtingą žingsnį į Nepriklausomybę, linki išsvėrmės ir laimės Estijai. LRTV

Svėdasuose mirė 1990.II.16 vietos altaristas kunigas Povilas Ciuckis. Veliau šiais metais būtų išventęs dvigubą sukaktį - septyniadesimt penkerių metų amžiaus ir kunigystės penkiasdešimtmetį. Altaristo pareigas Svėdasuose ėjo paskutiniuosius penkerius metus. Velionis kunigas Povilas Ciuckis bus laidojamas Svėdasuose.

Velykos ir religinis atgimimas Sovietų Sąjungoje

Nebuvo galima neatkreipti dėmesio į Sovietų Sąjungoje vyskančio religinio atgimimo tokių švenčių kaip Velykos.

Kaip žinome Gorabčiovui pradėjus „Perestroika ir Glasnost“ sąjūdį Sov.Sąjungoje, buvo gražinta religinė laisvė, kuri vedė į religinį atgimimą. Šis religinis atgimimas pasirodė visame grožyje, pilna to žodžio prasme Velykų švenčių proga. Visos Sovietų sostinės atidarytos bažnyčios, straipsniai pradėjo pasirodyti laikraščiuose ir kelis kartus padidėjo Seno ir Naujo Testamento pardavimas.

Velykų sekmadienio pamaldos buvo transliuojamos per dvi televizijos stotis ir trečioje stotyje buvo rodoma filma iš Kristaus gyvenimo.

Oficijalus Komunistų Partijos organas „Pravda“ buvo įsidedęsi straipsnį apie Kristų su antrašte „Idėjų Nemirtingumas“. Vienas skaitytojas yra net gal ironiškai išsireiškęs: „Kristus galėtų būti traktuojamas kaip „perestroikos pirmatakas““.

Centrinis Velykų švenčių celebravimas įvyko Bogovavlensky katedroje, kur Maskvos Patriarkas Pimen visuomet laiko pamaldas. Visą naktį iš apšviesto bokšto skambėjo varpai, skelbdami miestui Kristaus prisikėlimą. Prie bažnyčių buvo prisirinkę smalsuolių, kurie maišėsi su maldininkais, tai yra, tikinčiais. Prie Katedros patroliuojo milicija, bet atmosfera buvo draugiška, nes Velykų pamaldos turėjo oficialų valdžios „palaiminimą“.

Daugumoje pamaldose dalyvavo jauni žmonės, kas pabrėžia principą, kad Sovietų Sąjungoje jaunimas pradeda domėtis religija. Krikštų skaičius yra žymiai pakilęs ir Biblijų juodoje rinkoje pardavimas yra tiesiog rekordinis. Laikraštis „Meditsinskaya Gazeta“ savo vakarykščiame numeryje minėjo, kad Biblijų pareikalavimas pakilo iki 40 mil. egzempliorių, tuo tarpu kaip praneša „Komjaunimo Tiesa“ Lenino rastų pareikalavimas yra kritęs nuo 19.6 mil. 1970 metais ant

5.1 milijonų 1989 metais. Religinis atgimimas galima matyti ir kitose kultūrinio gyvenimo sferose. Pavyzdžiui: religiniai koncertai yra perpildyti, bilietus reikia užsisakyti daug anksčiau, konferencijos, kuriose yra nagrinėjama krikščionybės ir ypatingai Provoslavų Bažnyčios problemos ir ateitį, vyksta labai dažnai. Dalykų, kurie ką nors bendro turi su religija, parodos, yra labai populiaros ir apie jas gana dažnai ir pagarbiai atsiliepiama spauda. Didelis pareikalavimas yra religinių vadų, jie dažnai pasirodo televizijoje perduodami žiūrovams palaiminimus arba paskelbdami rinkliavas įvairioms labdarėms.

Sovietų valdantieji sluoksniai iki

šiol smerkė ir persekiojo religiją, dabar pradėjo skatinti jos atgimimą.

Gorbačiovo ekonominės ir socialinės reformos Sovietų gyventojų gyvenimo standarto dar nepakėlė, tuo tarpu, atsisaukimas nuo dogmatinio komunizmo ir atsisakymas toliau laikytis jo griežtų normų daugeliui žmonių paliko ideologinę tuštumą.

Aleksander Ogorodnikov, kuris nuo 1978 iki 1987 dėl savo religinių įsitikinimų, praleido devynis metus kalėjime yra išsireiškęs, kad Provoslavų Bažnyčia ir Sovietų valdantieji sluoksniai padarė laikiną sąjungą, bandydami kraštą gelbėti nuo ideologines krizes, kuri įsibrovė į Marksizmą. Jo nuomone Sovietų valdantieji sluoksniai nori

panaudoti Krikščionybę jaunosios kartos sulaikymui nuo nustumimo į absoliutų nihilizmą. Dabartiniai Kremliaus vadovai nori išaukšti individus, kurie tikėtų į Dievą ir į komunizmą, tuo norėdami įrodyti, kad visgi yra ryšys tarp Krikščionybės ir Marksizmo ir tuo darydami atsiekti neatsiekiamumą.

Londone Kanterburio archyviskupas Dr. Robert Runcie, kuris vadovauja Anglikonų Bažnyčiai, paminėjo pasikeitimus, kurie įvyko Rytinėje Europoje. Kas liečia Rytinę Europą, Dr. Runcie pareiškė: „Mes patys matėme kaip tauta po tautos atgavo laisvę. Velykos mums primena, kad viskas taip pat ir mūsų likimas yra Dievo rankose“. AFP „Age“ 1990.IV.17

Sovietinė spauda iškraipė arkivyskupo J.Steponavičiaus mintis

Italų dienraštis „La Repubblica“ viename paskutiniųjų numerių išspausdino pokalbį su Vilniaus arkiv. J. Steponavičium. Laikraščio bendradarbio paklaustas, kaip vertina paskutinius įvykius Lietuvoje, arkivyskupas pareiškė, kad nepriklausomybės paskelbimo akimirkos lietuvių tauta laukė net penkis dešimtmečius. Rinkimai ir po rinkimų paskelbta nepriklausomybės deklaracija yra visos tautos pasakytą valia. Šie faktai, - pasakė Steponavičius, - yra taip paprasti ir aiškūs, kaip paprasta ir aiški yra pati demokratija. Toliau arkivyskupas pažymėjo, kad Lietuvos Bažnyčia tiek praityje, tiek šiuo metu visada yra su tauta. Bažnyčia džiaugiasi ir liūdi drauge su savo tauta, galvoja tą patį, ką galvoja visa tauta. Dėl to, - pridūrė arkivyskupas, - Bažnyčia, nors ir pasilikdama politikos nuošalyje, laimina nepriklausomybę. Paklaustas, kokie yra šiuo metu santykiai tarp Bažnyčios ir naujosios Lietuvos vyriausybės, Steponavičius atsakė, kad dauguma naujosios Aukščiausiosios Tarybos deputatų, eidami į lemtingą kovo 11-osios sesiją, pirmiausia užsuko į Vilniaus katedrą ir išklauzė Sv. Kazimiero koplyčioje aukojamas šv. Mišias, kuriose dalyvavo ir

dabartinis Aukščiausiosios Tarybos prez. pirm. Vyta Landsbergis. Aš pats aukojau šv. Mišias, - kalbėjo arkivyskupas, - pats Mišių dalyvis palaiminau.

Į žurnalisto klausimą, ar dabartiniai Lietuvos įvykiai negali pakenkti popiežiaus apsilankymui Lietuvoje, Vilniaus arkivyskupas atsakė, kad Sv. Tėvas anksčiau ar vėliau atvyks į Lietuvą. Esame įsitikinę, - kalbėjo arkivyskupas, - visas šis Lietuvos laisvėjimo procesas be popiežiaus pastangų nebūtų buvęs įmanomas. Sventojo Tėvo asmenyje matome mūsų užtėrėją ir mūsų siekių rėmėją.

Snekėdamas apie Maskvos griežtą reakciją į naujosios Lietuvos valdžios žygį įtvirtinti valstybingumą, arkiv. Julijonas Steponavičius pažymėjo, kad ateis laikas, kai Gorbačiovas bus priverstas į Lietuvą žiūrėti kaip į kitus rytų Europos kraštus. Reikia taip pat prisiminti, - pridūrė arkivyskupas, - kad ir 1918-ais metais paskelbus nepriklausomybę normalus valstybinis Lietuvos gyvenimas prasidėjo tik po kiek laiko. Dabartinė Lietuvos valdžia nemananti keisti savo požiūrio, - nepriklausomybė yra visos Lietuvos galutinis tikslas, kuris jei ne dabar, tai kiek vėliau bus galop pasiektas.

Pakalbio pabaigoje arkiv. J. Steponavičius taip pat pažymėjo, kad jis jau penkisdešimt metų kasdien kartoja maldą: „Dieve, laimink lietuvių tautą ir jos troškimą būti laisva.“

Šis italų dienraščio paskelbtas interviu su arkivyskupu Julijonu Steponavičium buvo dviprasmiškai suprastas ir net iškraipytai paskelbtas sovietų spaudoje. TASS'o agentūra, perteikusi pokalbį turinį, mėgino įteigti, kad arkivyskupas ragina lietuvius būti kantriais, kad dabartinius Lietuvos vyriausybės žygius laiko skubotais. Dėl tokių neteisingų komentarų arkivyskupas parašė protestą, kad jo žodžiai iškraipyti. Protesto pareišimą išspausdino vilniškė „Tiesa“. Štai koks jo turinys:

„Gerbiami Lietuvos žmonės! Užvakar centrinės televizijos laidoje „Laikas“ buvo komentuotas mano interviu Italijos laikraščiu „Repubblica“. Šią informaciją taip pat paskelbė TASS's. Nežinau, ką parašė „Repubblica“, nes šio laikraščio neskaičiau, tačiau TASS'o komentarai visiškai dezinformacija, mano minčių iškraipymas. Protestuoju prieš tokį tiesos neatitinkantį pareiškimą. Jo tikslas vienas - kiršinti Lietuvos žmones, abejoti kilniais tautos siekais.“

Gorbachev denounces Latvia

Sanctions possible over independence declaration

Moscow, Sunday

The Soviet President, Mr Gorbachev, denounced Latvia's declaration of independence as a "breach of constitutional norms" and ruled out talks unless full Soviet sovereignty was restored, Tass said yesterday.

Tass said the leader of the pro-Moscow majority of the Latvian Communist Party, Mr Alfred Rubiks, on Latvian television yesterday evening, quoted Mr Gorbachev as saying the constitutional breach was "leading to the breakdown of state ties between the republic and the USSR".

Mr Rubiks said Mr Gorbachev made no distinction between Latvia's proclamation, made on Friday and deliberately softened in order not to antagonise the Kremlin, and the proclamation of independence by Lithuania.

Mr Rubiks also said that sanctions, similar to those imposed on Lithuania, were possible if Latvia strayed from the Constitution.

"As Alfreds Rubiks reported, the USSR President stressed that talks are only possible if the republic respects the USSR Constitution," Tass said. "There can be no question of talks without the re-

establishment of the pre-4th May state status of the Latvian SSR.

"In the event that the republic ignores the USSR Constitution, the President reserves the right to take retaliatory political, economic and administrative measures."

Latvian parliamentarians voted by 138 to none to re-establish the pre-war independent Latvian state after an undetermined transitional period. More than 50 deputies — mainly representatives of the republic's substantial Russian-speaking minority — refused to vote.

Unlike Lithuania, the Parliament reinstated only a part of the pre-war Constitution and left intact most Soviet laws, pending real independence.

Estonia, the third Baltic republic absorbed into the Soviet Union in 1940, has also declared its independence, but with an even more cautious step-by-step approach.

Mr Gorbachev has also condemned the Estonian moves, and insisted that the republics must abide by a recently-approved law requiring Soviet republics to hold a referendum on secession backed by two thirds of all residents.

Latvians welcome the republic's bid for freedom from Moscow.

All three reject this, saying their entry into the Soviet Union was illegal.

The three republics are highly dependent on other parts of the

Soviet Union for natural resources and are therefore vulnerable to economic pressure.

— Reuter

Gas supplies resumed to Lithuania

Vilnius, Sunday

Moscow would resume gas supplies to Lithuania, easing an economic blockade imposed after it declared independence, Lithuania's Deputy Prime Minister, Mr Algirdas Brazauskas, said yesterday.

He said the Soviet Railways Minister, Mr Nikolai Konarev, had promised to ease a rail blockade to allow liquefied gas to reach the breakaway Baltic republic.

Mr Konarev said the deliveries would give Lithuania 89 per cent of normal gas supplies for May, according to Mr Brazauskas, who heads the independent Lithuanian Communist Party and is responsible for rationing under the blockade imposed after Lithuania declared itself independent on 11 March.

About 30 troop carriers, guns, seven missile carriers and scores of trucks trundled overnight through Vilnius in a show of Soviet military might.

Vilnius radio said the gas would be for domestic use only. When the blockade was imposed, Moscow promised to continue to meet Lithuanians' "vital needs".

— AFP

Jaunystės taure gerdami, galvojom - nepasensim;
Laimės ir džiaugsmo kupini - mes amžinai gyvensim.

Bet metai bėgo, raukšlės vagojo veidus, galvos žilo, pliko, metų našta spaudė pečius ir vienas po kito suklumpame gyvenimo kely. Supratome jau senai, kad niekas amžinai negyvena. Šį kartą po metų našta suklupo a.a. Bronius Bukevičius. Balandžio mėn. 10 dieną užmigo amžinu miegu.

A.a. Bronius gimė Suvalkijoje 1915 metais. Seimoje buvo penki broliai ir sesuo. Bronius baigė vidurinę mokyklą ir dirbo valsčiaus raštinėj. 1944 metais rusams artėjant, su broliu Juozu pasitraukė į Vokietiją kur sulaukė karo pabaigos ir pagyvenęs dipukų lageriuose atvyko į Australiją pirmu transportu 1947 metais.

Dviejų metų kontraktą atliko Tasmanijoje, New Norfolk miestely. Baigęs kontraktą persikėlė į Hobartą ir vėl dirbo prie namų statybos kaip stalius.

Į lietuvių bendruomenę įsijungė nuo įsikūrimo dienos. Sekretoriavo Bendruomenės (tada vadinosi AL Draugija Hobarto Skyrius) steigiamajame susirinkime 1950 metų liepos mėnesio 23 dieną. Metų bėgyje ėjo pareigas valdyboje, dainavo vyrų kvartete, prisidėjo prie įvairių darbų bendruomenėje. Į parengimus lankėsi kol kojos tarnavo. Paskutinių penketą metų praleido senelių prieglaudoje, kur buvo gerai prižiūrėtas ir trūkumas

HOBARTAS

nesiskundė. Tik cigarėčių visada trūkdavo, nors lankytojai jų parūpindavo, bet niekad nepakako.

Brolis a.a. Juozas mirė 1988 metais. Kiek yra žinoma, Lietuvoje palikę šeimos nariai yra išmirę, jei palikonių yra - Bronius su jais ryšio nepalaikė.

Balandžio mėn. 18 d., gausus būrys lietuvių ir keletas kitataučių susirinko Sv. Teresės bažnyčioje. Prie trispalve pridengto karsto, australas kunigas pravedė trumpas pamaldas už a.a. Bronių Bukevičių. Bendruomenės pirmininkas Ramunas Tarvydas pasakė gražią

kalbą apie Broniaus šios žemės kelionę, išvardino nuopelnus bendruomenei ir prisiminė keletą juokingesnių momentų jo gyvenime.

Po pamaldų, palydėjome Broniaus kūną į Cornelian Bay krematoriją, kur kunigas atliko paskutines laidotuvių apeigas ir uždanga atskyrė mus nuo Broniaus ant visada. Broniaus žemiška kelionė užsibaigė. Išsėkis ramybėje

S. Augustavičius

A.A. Broniui Bukevičiui pagerbti, vietoj gėlių, \$15 auka Tėviškės Aidams.

Betty ir Stepas Augustavičiai

Pabaltiečiai Hobarte sveikina Lietuvą pasiskelbusią atstatanti Nepriklausomybę. Foto A.Kantvilas

SPORTINĖS NAUJIENOS

Rygoje įvyko Pabaltijo sporto vadovų specialus pasitarimas, kuriame buvo nutarta rengti įvairias Pabaltijo sporto varžybas. Iki šiol jos irgi būdavo, tačiau jose dalyvaudavo tik antraeiliai sportininkai, nes patys geriausieji tuo laiku varžydavosi įvairiose Sov. S-gos pirmenybėse. Lietuva jau kategoriškai atsakė nuo bent kurių pirmenybių dalyvavimo Sov. S-je, kai Latvija ir Estija to dar nepadarė, tačiau, jeigu ir jų vyriausybės pasiskelbs nepriklausomas, tai sportininkai irgi paseks lietuvių pavyzdžiu. Sov. S-gos sporto vadovybė dar bando susigrąžinti lietuvius, tačiau Lietuvos Tautinis Olimpinis K-tas ir Sporto Vadovybė jiems atsakė, kad Lietuvos sportininkai dalyvauti uždaruose SSSR čempionatuose nedalyvaus, nes tai yra kitos, šiuo metu Lietuvai nedraugiškos valstybės varžybos.

Lietuvoje darosi populiarus „karate“ sportas. Balandžio pradžioje Vilniuje įvyko Lietuvos „karate“ pirmenybės, kuriose dalyvavo 119 varžovų iš 10 Lietuvos miestų. Be vyrų taip pat varžėsi ir merginos. Geriausia klubinė komanda tapo Kauno „Oriens“, kurios treneriai yra R. Vitkauskas ir R. Kaminskas. Lietuvos komanda numato dalyvauti Europos pirmenybėse, kurios vyks Italijoje. Pakvietimas jau yra gautas.

Tur būt dar daug kas atsimesna, kai Muncheno olimpiados aukso medalio laimėtojas irkluotojas Vladas Cesiūnas, po kelių metų viešėdamas Vakarų Vokietijoje, nusprendė negrįžti atgal į Lietuvą. Jis pasiliko Vokietijoje, gyvena mažame miestelyje, mokėsi vokiečių kalbos ir laukė išvykimo į Ameriką, kur jis ketino parašyti

knygą apie sportininkų gyvenimą Sov. S-je, atskleidžiant ir antrąją, pasauliui nežinoma, medalio pusę. Tačiau tas jam nepavyko, nes jis buvo sovietų agentų sugautas ir išvežtas atgal į Lietuvą. Lietuvoje jam buvo atimtas jo karininko titulas, butas su daugybe vertingų suvenyrų iškraustytas, o pats jis ir asmeniškai labai nukentėjo. Šiuo metu jis yra 50 metų amžiaus, treniruoja irkluotojų komandą Trakuose ir, Lietuvai pasiskelbus nepriklausomai, jis davė pasikalbėjimą sportinei spaudai, kur sako, kad Sov. S-je sveikos sportinės konkurencijos niekada nebuvo ir lietuviams, norint papulsti į rinktines, reikia būti daug

pranešniems už rusus. Po pabėgimo, jeigu būčiau žinojęs kokie kryžiaus keliai lauks Lietuvoje, tai tikrai būčiau jokių būdu negrįžęs. Tik dabar, laisvoje Lietuvoje, gal pasijusiu žmogumi, nors mano gyvenimas dar ir dabar nėra ramus. Iš duobės dar nesu išlipęs.

„Bangos“ vandensvydininkai, dalyvaudami Vengrijoje buvusiose tarptautinėse pirmenybėse, užmezgė draugiškus santykius ir su kitomis Vakarų Europos valstybėmis. Jie gavo pakvietimus dalyvauti Italijos, Izraelio, Vak. Vokietijos pirmenybėse, o iš Italijos buvo gautas sveikinimas su nepriklausomybės atgavimu linki taikios ateities laisvoje Lietuvoje.

Ant. Laukaitis

AUSTRALIJOS RAJONO VADIJOJE

LSS Rinkimai. Australiją pasiekė LSS Rinkimų biuletenis Nr. 1 ir rinkėjų registracijos lapai. Rajono apylinkių įgaliotiniai išdalino biuletenį ir registracijos lapus Australijos Rajono balsuotojams. Registracijos lapai turi būti išsiųsti atgal iki gegužės 15 dienos. Laiko labai mažai, tad pasistenkime kuo greičiau užpildyti lapus ir laiku išsiųsti.

Lietuvos skautai nori susirašinėti su Australijos skautais

Per Ms. Lillian Buzwell, kuri jau nuo 1960 metų susirašinėja su Rapolu Stankūnu iš Ukmergės, Rajono Vadas gavo prašymą ir adresus Lietuvos skautų, kurie nori susirašinėti su Australijos lietuviams skautais:

1. Evaldas Valeiša, Basanavičiaus 6a-9, Ukmergė, Lithuania. Amžius: 15 metų. Hobby: pašto ženklai,

atvirutės, skautavimas.

2. Edgaras Klivis, Ziedo 5-30, Ukmergė, Lithuania. Amžius: 15 metų. Hobby: pašto ženklai, atvirutės, skautavimas.

3. Rolandas Krukauskas, Daukanto 63-38, Ukmergė, Lithuania. Amžius: 15 metų. Hobby: Pašto ženklai, atvirutės, skautavimas.

4. Rapolas Stankūnas, Maironio 46-28, Ukmergė, Lithuania. Amžius: vyresnio amžiaus. Hobby: skautavimas, Esperanto kalba.

Rapolas Stankūnas yra buvęs mokytojas ir moka anglų kalbą. Jis

POSĖDŽIAVO ALK FEDERACIJOS VALDYBA

Federacijos Valdyba kas mėnesį susirenka aptarti išskylančius reikalus, dabar posėdžiavo gegužės 7 d. Praėjusio posėdžio metu buvo išsiųstas sveikinimas Lietuvos aukščiausios Tarybos Pirmininkui (australų spaudoje visuomet tituluojamas kaip Lietuvos Prezidentas) prof. Dr. Vytauti Landsbergiui už drąsą ir ištvermę, paskelbiant Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, nepasiduodant okupantų grasinimams. Meldžiamės už jį, už Aukščiausiąją Lietuvos Tarybą, parlamentą ir Tėvynę Lietuvą. Galybių Dievas su mumis! Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo prašymas - memorandumas buvo nusiųstas Jo Šventenybei Popiežiui Jonui Pauliui II, Australijos užsienio reikalų ministeriui Senatoriui Hon. Gareth Evans ir Sovietų Sąjungos ambasadoriui Canberroje Dr. E.Samoteikin, kad Sovietų Sąjunga pripažintų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą. Iki šiol gautas atsakymas tik iš Vatikano Valstybės Sekretoriaus, kad memorandumas gautas, atkreiptas dėmesys ir Jo Šventenybė užtikrina maldas.

Marijos garbei gegužės mėnesį kasmet Federacijos valdyba skelbia Vajų Religinai Šalpai, o šiemet prašant mūsų vyskupams, skelbiamas vėjus paremti vienintelę laisvajame pasaulyje lietuvių Sv. Kazimiero kolegiją - Seminariją, kuri ruošia kunigus lietuvių sielovadai ir dabar sulauks naujų gabių kandidatų iš Tėvynės Lietuvos.

Šių metų „Tėviškės Aids“ loterija atidedama sekantiems metams, nes dabar visų svarbiausiais tikslas savo aukomis remti atgimstančią Lietuvą, o mūsų laikraščio paramai tikimės sulaukti paramos, kaip Australijoje ruggpjūčio mėnuo yra skelbiamas katalikiškos spaudos mėnesiu, bei sekmadieniais Federacijos Valdybos ruošiamais pietumis, kurių dar turėjime pora sekmadienių. Su malda žengiame ir toliau į ateitį. PD

Skelbimas

Kaune yra parduodamas automobilis „Ziguli“ VAZ 13. 1988 metų pabaigos, kaip naujas, išvažinėta tik 18000 kilometrų. Yra pilkai mėlsvos spalvos. Kaina \$6000. Puiki dovana giminėms. Skambinti vakarais Melbourne 5346715.

labai džiaugiasi, kad Lietuvoje vėl atsikūrė skautai. Jis ir paskatino savo skautus susirašinėti su išeivijos skautais, pasikeičiant skautišku patyrimu. Australijos sesėms ir broliams panašaus amžiaus būtų gera proga išbandyti savo lietuvių kalbos mokėjimą ir įprasti lietuviškai rašyti. Vy.

IS MUŠŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gegužinės pamaldos Marijos garbei skirtąjį gegužės mėnesį sekmadieniais po šv. Mišių, šeštadieniais Lietuvos Kankinių koplyčioje Lietuvių namuose 4 val. Kitomis dienomis visi kviečiami gegužinės pamaldas atlikti namuose.

Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijai vjaus aukas priima sekmadieniais prieš lietuviškas pamaldas prie bažnyčios ALK Federacijos Valdybos nariai.

A. A. Emilija Seikienę laidojant, už jos vėlę šv. Mišioms aukojo Pr. Adomavičienė, J. Ašmonas, J. Balbata, J. Balčiūnas, Pr. Dranginis, A.S. Gabai, S. Grybienė, J. Origaitienė, A.J. Jankevičiai, I. Jokubauskienė, T.J. Jurgelaičiai, A. Kalvaitienė, J.L. Kėbliai, R. Klėmienė, E. Markonienė, E.M. Matulioniai, P. Mažylis, M. Medešienė, J. Mikštas, Oželių

Emilijos Seikienės

atminimui, vieton gėliu, aukos Vilniaus Universiteto Bibliotekai.

Po \$25 V.V. Aleknos (65), Pr. Dranginis (95), S.R. Obelūnai.

Po \$20 V.A. Bladzevičiai, L.K. Bartaškai (60), D.P. Baltučiai (80), G. Baltutyte, V.A. Balnioniai, L. Ališauskas, A. Ališauskas, V.G. Ališauskai (60), E. Mackevičienė (100), I. O'Dwyer (50), B.V. Geniai, Z. Prašmutaitė, D.G. Zemkalniai, A.A. Kesminai, A.G. Karazijos (84,40), A.A. Petrauskai, M.B. Juškos, A. Volkienė (40), R. Rakūnienė, S.J. Meiliūnai (40), A.B. Staugaičiai (60), L. Marganavičienė, J.M. Venckai, E. Dainutienė, „Dainos Sambūris“, J.J. Zalkauskai (70), B. Prašmutaitė (150), J. Vingrienė (40), R. Pumputienė, S.V. Jeršovai.

Po \$10 Vl. Savickas, K.A. Mieldažiai, D.K. Lynikai, P. Lazutka, L.A. Baltrūnai, A.E. Bakaičiai, J.R. Dagiai, J.J. Valaičiai, R. Lipšienė, B.J. Makuliai (50), H. Statkuvienė (50), V. Vaitiekūnienė (50), J.H. Pletai, B.V. Vaitkai (100), S.M. Eimučiai, Alb. Savickas, S. Savickienė, V. Savickas, V.P. Morkūnai (50), V. Lazauskas, Vl. Bosikis, O.J. Bratiškai, Gustė Ramanauskienė, J. Grigaitienė (40), M. Kemešienė, L. Milvydienė, A. Simkus, M. Birietienė, V. Kružienė, T. Jurgelaitienė.

Po \$5 V.A. Bieliauskai, E. Marganavičius, J. Paražienė, Anonominis, J.B. Tamošiūnai.

Ačiū už aukas.

VUMB Bičiuliai

Taline posėdžiaujantys

Estijos Aukščiausiosios tarybos deputatai pasiuntė du sveikinimus: vieną į Maskvą naujai išrinktam Sovietų Sąjungos prezidentui Gorbačioviui, o kitą į Vilnių Lietuvos Aukščiausiajai Tarybai. Estijos deputatai sveikina Tarybą su Lietuvos nepriklausomybės atstatymu. Estijos deputatai taip pat priėmė įstatymą pagal kurį etniniais, religiniais ir kitais sumetimais kariuomenėje tarnauti atsisakantys jaunuoliai galės, vietoje karinės prievolės, atlikti trejus metus trunkančią civilinę tarnybą. Tokį pat įstatymą neseniai priėmė taip pat Latvijos Aukščiausiaji Taryba.

šeima, L.S. Pikeliai, S. Ribačiauskienė, E.V. Stagai, J.B. Tamošiūnai, A. Urbonavičienė, V. Zidžiūnienė.

Už a.a. Aleksandrą Milvydą mirties penktose metinėse šv. Mišios Lietuvos Kankinių koplyčioje gegužės 19d. po Gegužinių pamaldų.

Gyvyjo Rožančiaus Brolijos šv. Mišios už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę gegužės 26d. šeštadienį 3.30 val. Lietuvos Kankinių koplyčioje.

Šeštinės - Kristaus žengimo į Dangų privaloma šventė gegužės 24d. ketvirtadienį.

„Tėviškės Aidams“ aukotojų sąrašas 1990m. balandžio mėn.

Po \$50 aukojo Mrs. S. Adams (Uselienė), Mrs K. Puodžiūnas. Po \$25 aukojo: A. Kildišas, Mrs M. Prašmutas, J. Skimbirauskas. A.V. Grikseliai paaukojo \$20. Po \$15 aukojo: Mrs A. Baužė ir B. Minus. Mrs M. Grigalius paaukojo \$10. Po \$5 aukojo: J. Brazienė, A. Stakaitis, A. Rakštelis ir V. Taukus.

Visi paminėti asmenys yra pilnai užsimokėję prenumeratas ir paminėtos sumos yra auka laikraščiu. ALK Federacija nuoširdžiai dėkoja „Tėviškės Aidų“ rėmėjams už tokia gausią paramą! „T.A.“ Administracija

Melbournas

Lietuvai jau virš \$32,000

Lietuvių Bendruomenės Melbourn Apylinkės Valdybos iniciatyva Lietuvos Atstatymo Fondui iki gegužės 7 d. jau surinkta virš \$32,000. Apylinkės Valdyba kviečia visus kas tik gali suteikti greitą ir tiesioginę finansinę pagalbą Lietuvai. Apylinkės Valdyba užmezga ryšius su Australų vaistų gamyklomis, kad savo vaistų gaminiais suteiktų pagalbos Lietuvai.

Pirmoji pagalba iš Vakarų gegužės 7 d. pranešimu: iš Austrijos atėjo 10 tonų vaistų ir maisto vaikams. Von Karl Habsburgo rūpesčiu ta visa didelė pagalba sunkvežimiais atvežta prie Lenkijos-Lietuvos sienos. Užtruko munitinėje 6 valandos, kol visa pagalba buvo perkelta į Lietuvos sunkvežimius ir parsivežta į Vilnių.

Prancūzų žinių agentūra

„France Presse“, praneša, kad ukrainiečių liaudies frontas RUCH įkūrė specialią komisiją, kuriai pavesta sudaryti ukrainiečių tautinį karinį dalinį. Ukrainiečiai prievolinkai yra kviečiami įsirašyti į naujai sudarytą komisiją, kuri įsipareigojo teisiškai apginti ukrainiečius jaunuolius, atsisakančius atlikti karinę prievolę raudonojoje armijoje. Užsienio spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad taip pat ir Lietuvos Aukščiausiaji taryba priėmė rezoliuciją, skelbiančią, kad lietuviai jaunuoliai nebeatliks karinės tarnybos sovietų kariuomenėje. Aukščiausiaji taryba nusprendė, kad Lietuvoje būtų uždaryti sovietų kariniai komisariatai. /AFP/

Sesė paskautininkė Loreta Čižauskaitė ir Charles Tigani sveikiname Jungtvių progą ir linkime laimingo, saulėto šeimyninio ateities gyvenimo. Telydi Jus Dievas!

Melbourno Skautininkų Ramovė

Pakvietimas į Rudens Balių

Kuris įvyks gegužės mėn. 26 d. 7.30 val. vak. Geelongo Lietuvių namuose 128 Douro St, North Geelong.

Sąjungos Klubo valdyba, suprasedama sunkią Lietuvos Respublikos padėtį, paskyrė \$3000 auką ir visas šio Baliaus pelnas skiriamas Lietuvai paremti.

Programa - Birutės Liebich. Muzika - Movados. Loterija - Lietuvai paremti. Bufetas - tik \$6. Gėrimai - ką atsineši.

Rezervuoti stalus telefonu: Irmgarda Gailiuvienė 21 4235, Birutė Liebich 22 1205. Bilieto kaina \$10 asmeniui.

Geelongo L.S-gos Klubu Valdyba

Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubu Valdyba ir programos rengėjos: Sėdi iš kairės į dešinę Irmgarda Gailiuvienė - išraiškos ir tautinių rūbų koordinatore. Anelė Volodkienė - vicepirmininkė. Birutė Liebich - programos ir šokių vadovė. Stovi Liudas Bungarda - kasininkas. Viktoras Cerakavičius - sekretorius. Juozas Medelis - vicepirmininkas ir Juozas Gailius - pirmininkas.

PADEKA

Esu dėkinga kun. dr. P. Daukniui už atnašautas šv. Mišias, pamokslą, prisimenant mano dukrą A.A. Ireną Reivydienę-Verbylaitę, mirusią 1989.XII.23 Los Angeles - Amerikoje. Nuoširdus ačiū R. Steel-Rubaževičiutei už suorganizavimą, visiems velionės ilgamečiams draugams ir pažįstamiems Melbourn, taip pat ir giminėms, atsilankiusiems į Lietuvos Kankinių koplyčią Melbourn ir dalyvavusiems Lietuvių Namuose, prisimenant A.A. Ireną. Sirdingai dėkoju visiems, atsiuntusiems užuojautos pareiškimus, už maldas, šv. Mišių aukas. Visiems mūsų draugams, pažįstamiems dar kartą nuoširdžiai dėkoju. Likusi giliame skausme. Stasė Verbylienė, Los Angeles

A. † A. Emilijai Seikienei

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vaikus - dukterį Rūtą, sūnų Šarūną su jų šeimomis, sūnų Liną ir visus artimuosius. Kartu liūždėdama, netekus pavyzdingos ir taurios lietuvės.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

A. † A. Emilijai Seikienei

mirus, jos vaikus ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime kartu su jais.

Melbourno Lietuvių Klubu Valdyba

A. † A. Emilijai Seikienei

mirus, jos sūnų paskautininką Šarūną, dukrą vyr. skautę Rūtą su jų šeimomis, sūnų skautą vyty Liną nuoširdžiai broliškai užjaučiame kartu liūždėdami.

Melbourno Skautininkų Ramovė

GEELONGAS

Laiškas iš Lietuvos Respublikos

Pavasaris brangusis

Saltą žiemą išvijo ...

Viska kvėpia, žaliuoja ...

Visas svietas atgijol ...

Ks. Vanagėlis

Siunčiu Jums daug, daug pavasarių spindulių iš tolimosios Lietuvos, iš Joniškių žemės.

Nors pas mus pučia neramūs vėjai, nors kasdien darosi vis sunkiau gyventi, nenusimename, įkvėpiame gaivinančio oro ir dar daugiau įgauname energijos kovoti, kad laimė ir laisvė lydėtų. Nors po mūsų mažą Lietuvą važinėja šarvuočiai, nors užimamos patalpos, visvien tikime svajonių išpildymų, nors tuščios parduotuvės, nors kiekvienas turime daug talonų, svarbiausia, kad esame kartu, kad žinome ko siekiame. Padėkite ir Jūs mums savo tikėjimu, nors būdami tiek toli nuo Lietuvos. Tai taip mes gyvename. Su meile prisimename Jus, visus dainininkus, nes buvo labai sunku išsiskirti. Rašau laiškus ir byra ašaros, prisiminimai drasko širdį. Bet vėl tikiusi pasimatyti, nors dabar nebeišleidžia ir nebeįleidžia. Štai kaip viskas pasikeitė.

Nijolė Sadūnaitė Romoje

Romos laikraštis Giornale P orta Portese šeštadienio laidoje išspausdino ilgą pasikalbėjimą su Romoje dabar viešinti buvusią sąžinės belaisvę Nijolę Sadūnaitę. Laikraštis pasikalbėjimo įžangoje pateikia Sadūnaitės biografijos svarbesnius bruožus, primena jos ryžtingą kovą už religinę laisvę Lietuvoje ir Lietuvos tikinčiųjų teises, bendradarbiavimą su Lietuvos Kat.Bažnyčios kronika, dėl to patirtus persekiojimus, areštą ir įkalinimą. Sadūnaitė vaizdžiai papasakojo Romos laikraščiu apie lietuvių tautos dvasines ir fizines kančias sovietinėje priespaudoje. Bolševikinė sistema, kalbėjo Sadūnaitė, yra pati baisiausia pasaulio istorijoje, nes siekia ne tik fiziniai, bet ir dvasiniai pavergti žmogų, jį užvaldyti. Tačiau lietuvių

Perduokite linkėjimų visiems lietuviams, visiems daug sveikatos, daug skambių dainų, nešančių mums laisvę.

Su meile - Stasė Klupšaitė.
(Viešėjo su broliu Geelonge.)
1990.04.7d.

Pranešame, kad gegužės 13d. (sekmadienį) Geelongo Apylinkės valdyba ruošia Motinos Dienos Minėjimą.

Pradėsime pamaldomis kaip ir visada šv.Jono bažnyčioje, kurias atlaikys kun.dr.Pr.Dauknys. Po to lietuvių namuose pravesime šį minėjimą. Tai diena skirta paskaitą pakviesta iš Melbourne Alisa Baltrukonienė. Meninę dalį atliks Geelongo dainininkų grupė, kuriai vadovauja Mečys Kymantas. Pietus paruoš Bendruomenės Moterų Draugija.

Mūsų ligoninai
Pranešame, kad dabartiniu metu guli ligoninėje: J. Ivaškevičius, Alf. Baltrūnas ir Agnietė Kisielienė. Namuose sveiksta ir gydomi S. Paškevičienė ir Kazys Simkus, kuris randasi p.J.Gailiaus namuose ir yra jo priežiūroje.

Geelongo ALB Apylinkės Valdyba

tauta, tikėjimo stiprinama, nepasidavė šios sistemos užmačiom, liko ištikima Dievui, išsaugojo tautinę tapatybę, kultūrą ir kalbą ir dabar prisikelia naujam šviesesniai gyvenimui. Visagalis Dievas palaimino penkiasdešimtmetį užtrukusią ryžtingą lietuvių tautos kovą už laisvę ir nepriklausomybę. Sadūnaitė pasakė, jog netiki Gorbačiovo pertvarka, tai propagandinė priemonė, siekiant gauti iš Vakarų ekonominę paramą, kad išgelbėjus griūvančią sovietinę sistemą. Sadūnaitė kvietė vakariečius blaiviai žvelgti įvykius S. Sąjungoje, nepamiršti, kad tautos tebegyvena sovietinėje kraštuose. Sadūnaitė ypač ragino Vakarus išreikšti solidarumą Lietuvai, paremti lietuvių laisvės ir nepriklausomybės atstatymo pastangas.
LRTV

USSR: Lithuanians arrested for refusing to serve in Soviet Army

USSR: Lithuanians arrested for refusing to serve in Soviet Army

Amnesty International is concerned about the arrest of 28 Soviet citizens of Lithuanian origin who have been arrested for refusing to serve in the Soviet Army.

The organization's Secretary General telexed USSR's Chief Military Procurator A.F.Katusev on 27 March after it was reported that the arrested men may face charges of „desertion“ for their conscientious refusal to continue serving in the army.

Amnesty International has repeatedly urged the Soviet authorities to introduce a civilian alternative to military service and a fair means in law to apply this.

While the organization does not question the right of states to have professional or conscripted armies and to maintain military discipline, it believes everyone has the right to register conscientious objection to military service, whether they are

facing conscription or already serving in the armed forces.

In the absence of any legal mechanism for registering conscientious objection, if the 28 men are imprisoned for their conscientious refusal to continue serving the the Soviet army, Amnesty International will regard them as prisoners of conscience and call for their immediate and unconditional release.

Dr. Virginia R. Billson

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuvės sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Italijos radikalų partiją

Prie Sovietų Sąjungos ambasados Romoje įvyko demonstracija Lietuvos nepriklausomybei paremti. Demonstracija buvo surengta Italijos Radikalų partijos ir Romoje gyvenančių lietuvių pastangomis. Prie sovietų atstovybės rūmų susirinko apie 100 žmonių su trispalvėmis ir transparantais. Tarp demonstracijos dalyvių buvo taip pat Italijos radikalų partijos sekretorius Sergio Stanzani bei Italijos parlamento deputatė Emma Bonino. Organizatoriai atstovybei iškėlė kreipimąsi į Sovietų Sąjungos prezidentą Gorbačiovą ir Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo pirmininką Landsbergį. Kreipimėsi tarp kitko rašoma:

„Pabaltijo kraštų padėtis yra skirtinga negu kitų sovietinių respublikų. Lietuvą, Latviją ir Estiją reikalauja istorinės skriaudos atitaisymo, siekia atstatyti smurtu panaikintą nepriklausomą valstybingumą. Tik atitaisius padarytą istorinę skriaudą, bus galima užmegsti naujus ryšius su kaimyniniais kraštais“. „Kol dar ne

vėlu, reikalaujame“, - kreipiasi laiško autoriai į Gorbačiovą, - „atitraukti karines pajėgas iš Pabaltijo kraštų ir ginklo jėgą pakeisti dialogo jėga“. Kreipdamiesi į Landsbergį, laiško autoriai reiškia įsitikinimą, kad taikiomis derybomis bus įmanoma įtikinti Maskvą, jog Lietuvos netekimas būtų Sovietų Sąjungos pergalė pasaulio akyse.

Lietuvos siekius demonstracijomis šiandien parėmė ir kitų kraštų radikalų sąjūdžiai. Panašios kaip Romoje demonstracijos įvyko prie Sovietų Sąjungos diplomatinės atstovybių Budapešte ir Prahoje, prie sovietų konsulato Zagrebe ir pačioje Maskvoje Gorkio parke.

Italijos radikalų partija taip pat paskelbė manifestą dėl Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo. Jame rašoma, kad italų tauta, prisimindama savo kovas už laisvę ir demokratiją, reiškia visišką solidarumą lietuvių tautai ir ragina savo valdžią kuo greičiausiai pripažinti nepriklausomą Lietuvą.

Pažaislio Miško tragedija

Sąryšyje su mano rašiniu „Pažaislio Miško Tragedija“-“T.A.“(nr.38). skaitytojas S.Augustavičius, kreipėsi redakcijon rūpimu klausimu. Laiške pažymėjo, kad belankant Petrašiūnų kapines, pastebėjo 10 pilko cemento antkapių. Iš antkapių užrašų paaiškėjo, kad čia palaidotos vienuolės. Skaitytojas pastebėjo, kad vienuolių amžius bei mirties datos gan panašios (1940). Sis faktas sukėlė įtarimą ir prašo kapinačių paslaptį išaiškinti.

Prileidžiu, kad laiško autorius nespėjo patikrinti antkapių užrašus. Kaip žinome nuo 1920 metų Pažaislio vienuolyne buvo

įsikūrusios iš Cikagos atvykusios šv.Kazimiero kongregacijos vienuolės lietuvaitės. Jos sutvarkė apeleistą bažnyčią ir vienuolyno pastatus. Šalia kelio netoli vienuolyno buvo Kazimieriečių kapinaitės. Vienuolių veiklą nutraukė Sovietinė okupacija.

Siuo metu neprižiūrimose kapinaitėse išliko užrašai ant antkapių sekančių seserų: sesuo Marija Regina Grimitytė- 1903-1930. Sesuo Marija Valerija Cečaitė 1892-1931. Sesuo Marija Aurelija Jablonskytė 1914-1939. Sesuo Marija Elz. Rimonytė 1891-1939. Sesuo Marija C. Paliulytė 1904-1931. Sesuo Marija L. Kuzaitė 1883-1939. Sesuo Marija Stefanija Varkūnaitė 1920-1939.
C.Vištakas

Taip vaizduojama dabartinė Lietuvos padėtis Oslo laikraštyje

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway....	232 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	789 6766
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road....	329 6144
Ringwood: 331 Maroonah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin / Mentone: 16 Tuck Street....	555 9088
St. Albans: 69 Alfreda Street.....	367 4333